

Τα Ιχθυαποθέματα της Μεσογείου στα Όρια της Κατάρρευσης

Καθώς πολλά ιχθυαποθέματα στη Βόρεια Ευρώπη αρχίζουν να δείχνουν σημάδια ανάκαμψης, η κατάσταση στη Μεσόγειο φανερώνει μια δυσμενή εικόνα.

Παρά τις επιτυχίες όπως η μερική ανάκαμψη των αποθεμάτων του ερυθρού τόνου, τα ιχθυαποθέματα της Μεσογείου υφίστανται υπερεκμετάλλευση ή/και ανησυχητική υποβάθμιση - ιδίως τα αποθέματα που αλιεύονται από τους ευρωπαϊκούς αλιευτικούς στόλους.

Σύμφωνα με τις τελευταίες αναφορές της ΕΕ σχετικά με την κατάσταση των αποθεμάτων στη Μεσόγειο και τη Μαύρης Θάλασσα:

- ❖ **96% των αποθεμάτων της ΕΕ υπεραλιεύονται**, με μέση αναλογία της τρέχουσας αλιευτικής δραστηριότητας τρεις φορές υψηλότερη από την αλιευτική θνησιμότητα της μέγιστης βιώσιμης απόδοσης (Fmsy)¹. Για αποθέματα όπως ο μπακαλιάρο, το μπαρμπούνι, η πεσκαντρίτσα και το προσφυγάκι, τα τρέχοντα ποσοστά θνησιμότητας είχαν ξεπεράσει κατά έξι φορές το αειφορικό επίπεδο (MSY)².
- ❖ **91% των ιχθυαποθεμάτων που είναι κοινά με τρίτες χώρες αλιεύονται πολύ πιο εντατικά από το αειφορικό επίπεδο (MSY)**, με μέση αναλογία της τρέχουσας αλιευτικής δραστηριότητας δύο φορές υψηλότερη από το αειφορικό επίπεδο.

Στο πλαίσιο της αναθεωρημένης Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής (ΚΑΛΠ) της ΕΕ, είναι απαραίτητο να θεσπιστούν όρια αλιευτικών δραστηριοτήτων σε αειφορικά επίπεδα, το αργότερο μέχρι το 2020. Με σκοπό τη συμμόρφωση με τη νέα ΚΑΛΠ, αλλά και το τέλος της υπεραλίευσης, οι επιστήμονες ζητούν τη μέση μείωση της αλιευτικής προσπάθειας σε επίπεδα μεταξύ 50 - 60%³.

---

¹ Ανακοίνωση της ΕΕ σχετικά με τις αλιευτικές δυνατότητες για το 2016 στο πλαίσιο της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής.

² Η μέγιστη βιώσιμη απόδοση (MSY) είναι η μεγαλύτερη μέση απόδοση, που θεωρητικά μπορεί να αλιευθεί από το απόθεμα ενός είδους υπό σταθερές περιβαλλοντικές συνθήκες, χωρίς να έχει επιπτώσεις στην μακροπρόθεσμη σταθερότητα του πληθυσμού του είδους.

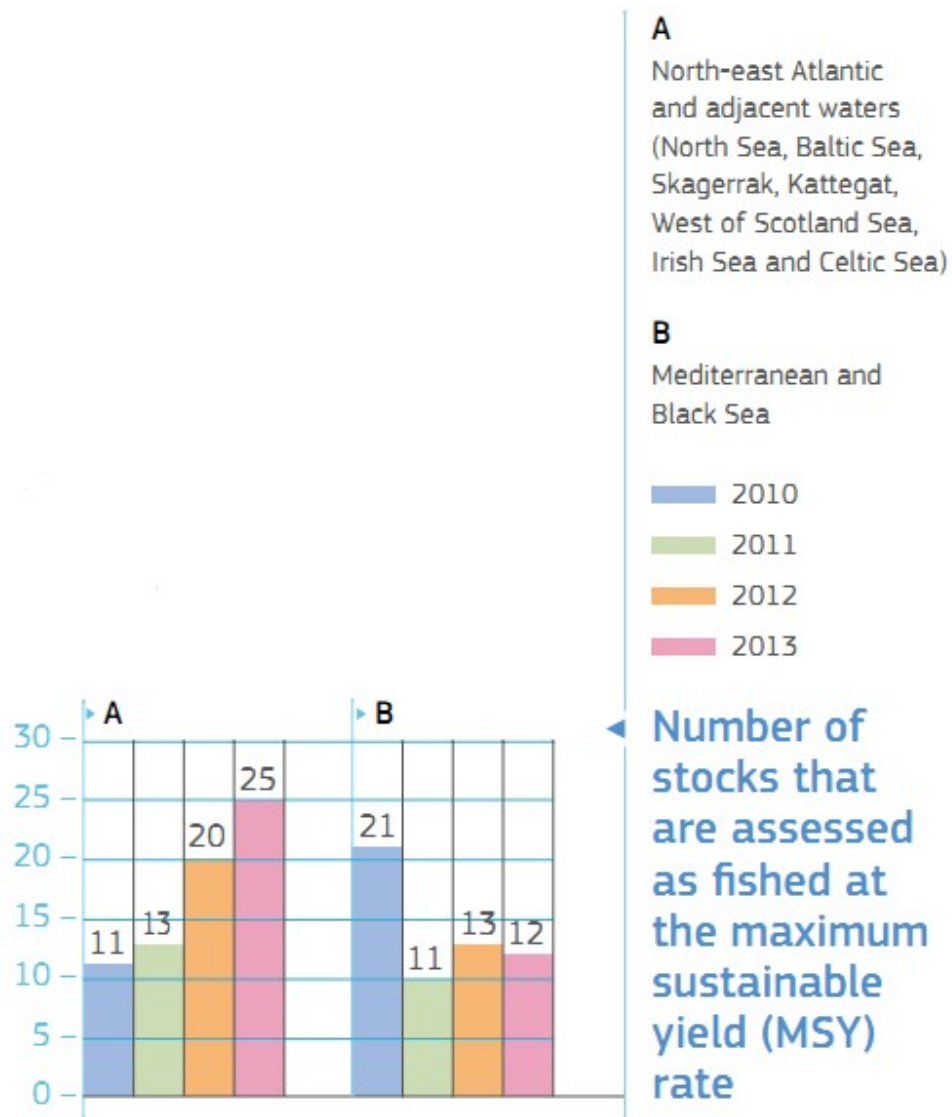
³ Κατάσταση των αποθεμάτων ψαριών και οστρακοειδών της Μεσογείου και της Μαύρης Θάλασσας στα ευρωπαϊκά ύδατα το 2015. ΤΟΕΑΕΕ (STEF)- Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Ωστόσο, ακόμα και αυτό μπορεί να αποδειχθεί ανεπαρκές. Μια νέα μελέτη⁴ με επικεφαλής τον Prof. Daniel από το πρόγραμμα "Sea Around Us", "ανακατασκεύασε" τα επίπεδα των αλιευμάτων χρησιμοποιώντας τα στοιχεία που λείπουν από τις επίσημες πηγές και βρήκε πως μεταξύ 1950 και 2010 τα παγκόσμια αλιεύματα ήταν 50% περισσότερα απ' ό τι περιγράφεται στις επίσημες αναφορές, καθώς και ότι τα τελευταία μειώνονται πιο έντονα ξεκινώντας από τη δεκαετία του 1990.

Για ορισμένες χώρες της Μεσογείου όπως η Ιταλία, η μελέτη εκτιμά ότι κατά την ίδια χρονική περίοδο "το σύνολο των αλιευμάτων ήταν 2,6 φορές μεγαλύτερο από τα στοιχεία που παρουσιάζονται από τον FAO, με περίπου 79% να αλιεύεται από τη βιομηχανική αλιεία". Για τη Γαλλία, τα μεσογειακά αλιεύματα υπολογίσθηκαν τουλάχιστον διπλάσια από αυτά που αναφέρονται στα επίσημα στοιχεία, ενώ για την Ισπανία τα ανακατασκευασμένα αποτελέσματα αλιευμάτων στα μεσογειακά νερά ήταν 70% υψηλότερα απ' ό τι τα στοιχεία που αναφέρθηκαν από τις κρατικές αρχές για την ίδια χρονική περίοδο. Αυτές οι τεράστιες διαφορές οφείλονται σε παράνομα αλιεύματα καθώς και στην ανεπαρκή καταγραφή των εκφορτώσεων και απορρίψεων της παράκτιας αλιείας.

---

⁴ Η ανασυγκρότηση των στοιχείων αλιευτικής παραγωγής, αποκαλύπτει ότι οι ποσότητες των αλιευμάτων παγκοσμίως είναι υψηλότερες από αυτές που αναφέρονται και έχουν μειωτική τάση. Daniel Pauly & Dirk Zeller. Ιανουάριος 2016.

Πηγή: "Facts and figures of the Common Fisheries Policy" European Commission. 2014.

**Κατάσταση εμπορικών ιχθυοποθεμάτων στα Ευρωπαϊκά ύδατα της
Μεσογείου**

Είδη		Περιοχή Αλιείας	Ρυθμός υπεραλίευσης (F/F _{msy})	Μείωση αλιευτικής προσπάθειας για την επίτευξη αειφορίας (F _{msy})
Γαύρος (<i>Engraulis encrasicolus</i>)		Αδριατική (GSA17-18)	2.1 (2013)	52%
Μπακαλιάρος(<i>Merluccius merluccius</i>)		Κολπος της Λυών (GSA 7)	9.8 (2013)	90%
		Νότια Αδριατική (GSA 18)	5.3 (2012)	81%
		Βόρεια Ισπανία (GSA6)	9.9 (2013)	90%
Προσφυγάκι (<i>Micromesistius routassou</i>)		Βόρεια Ισπανία (GSA6)	9.5 (2013)	89%
Μπαρμπούνι (<i>Mullus surmuletus</i>)		Μάλτα και Νότια Σικελία (GSA15-16) ¹	4.1 (2012)	76%
Κόκκινη γαρίδα (<i>P. longirostris</i>)		Δυτικό Ιόνιο (GSA19)	2.0 (2012)	49%
Σαρδέλλα (<i>Sardina pilchardus</i>)		Αδριατική (GSA 17-18)	2.3 (2013)	57%

Πηγή: Status of Mediterranean and Black Sea fish and shellfish stocks in European Waters in 2015. STEFC - European Commission.

**Κατάσταση των εμπορικών ιχθυοποθεμάτων στα Ευρωπαϊκά νερά της
Μεσογείου**

ΙΣΠΑΝΙΑ

Περιοχή Αλιείας	Είδος	Κατάσταση	Αλιευτικό εργαλείο	Εκφορτώσεις (τονοί)
Βόρεια Θάλασσα Αλμποράν (GSA1)	Μπακαλιάρος		Τράτα βυθού	245 (2014) 38 (2014)
Βαlearίδες Νήσοι (GSA5)			Παθητικά εργαλεία	124 (2014)
Βόρεια Ισπανία (GSA6)			Τράτα βυθού & Παθητικά εργαλεία	2230 (2014)
Κόλπος του Λέοντος (GSA7)			Τράτα βυθού Παθητικά εργαλεία	200 (2014) 24 (2014)
Βόρεια Ισπανία (GSA6)	Σαρδέλλα		Γρι-γρι	9733 (2013)
Βόρεια Θάλασσα Αλμποράν (GSA1)	Μπαρμούνι		Τράτα βυθού Παθητικά εργαλεία	116 (2013) 14 (2013)
Κόλπος του Λέοντος (GSA7)			Τράτα βυθού	38 (2013)
Βόρεια Θάλασσα Αλμποράν (GSA1)	Μπλέ και κόκκινη γαρίδα		Τράτα βυθού	184 (2014)
Βόρεια Ισπανία (GSA6)			Τράτα βυθού	545 (2014)
Βόρεια Ισπανία (GSA6)	Προσφυγάκι		Τράτα βυθού	1020 (2013)

ΓΑΛΛΙΑ

Περιοχή Αλιείας	Είδος	Κατάσταση	Αλιευτικό εργαλείο	Εκφορτώσεις (τονοί)
Κόλπος του Λέοντος (GSA7)	Μπακαλιάρος		Παθητικά εργαλεία Τράτα βυθού	316 (2014) 1392 (2014)
Κόλπος του Λέοντος (GSA7)	Μπαρμπούνι		Τράτα βυθού Παθητικά εργαλεία	210 (2013) 33 (2013)

ΙΤΑΛΙΑ

Περιοχή Αλιείας	Είδος	Κατάσταση	Αλιευτικό εργαλείο	Εκφορτώσεις (τονοί)
Θάλασσα της Λιγουρίας και Βόρειο Τυρρηνικό Πέλαγος(GSA9)	Μπακαλιάρος		Τράτα βυθού Παθητικά εργαλεία	1010 (2014) 254 (2014)
Νότιο και Κεντρικό Τυρρηνικό (GSA10)			Τράτα βυθού Παθητικά εργαλεία	346 (2014) 923 (2014)
Βόρεια Αδριατική Θάλασσα (GSA17)			Τράτα βυθού	2191 (2013)
Θάλασσα της Λιγουρίας και Βόρειο Τυρρηνικό Πέλαγος (GSA9)	Σαρδέλλα		Γρί-γρί Τράτα βυθού	1308 (2013) 12 (2013)
Θάλασσα της Λιγουρίας και Βόρειο Τυρρηνικό Πέλαγος (GSA9)	Μπαρμπούνι		Τράτα βυθού	1050 (2013)
Βόρεια Αδριατική (GSA17)			Τράτα βυθού	1646 (2012)
Πέλαγος της Λιγουρίας και Βόρειο Τυρρηνικό (GSA9)	Γαρίδα της Αρκτικής		Τράτα βυθού	576 (2013)
Νότιο και Κεντρικό Τυρρηνικό Πέλαγος (GSA10)	Κόκκινη γαρίδα (<i>A. foliacea</i>)		Τράτα βυθού	450 (2014)
Πέλαγος της Λιγουρίας και Βόρειο Τυρρηνικό (GSA9)	Προσφυγάκι		Τράτα βυθού	100 (2013)
Πέλαγος της Λιγουρίας και Βόρειο Τυρρηνικό (GSA9)	Καραβίδα		Τράτα βυθού	148 (2013)

ΚΡΟΑΤΙΑ

Περιοχή Ψαρέματος	Είδος	Κατάσταση	Αλιευτικό εργαλείο	Εκφορτώσεις (τονοί)
Βόρεια Αδριατική (GSA17)	Μπακαλιάρος		Τράτα βυθού	1020 (2013)

: Υπεραλίευση

Παθητικά εργαλεία: μανωμένα δίχτυα, παραγάδι, απλάδια.

Πηγές:

Έκθεση της Επιστημονικής, Τεχνικής και Οικονομικής Επιτροπής Αλιείας (ΕΤΟΕΑ). 2014 Αξιολόγηση της Μεσογείου αποθέματα μέρος 1 (ΕΤΟΕΑ-13-22). ΕΤΟΕΑ - Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Έκθεση της Επιστημονικής, Τεχνικής και Οικονομικής Επιτροπής Αλιείας (ΕΤΟΕΑ). 2014 Αξιολόγηση της Μεσογείου αποθέματα μέρος 2 (ΕΤΟΕΑ-14-08). ΕΤΟΕΑ - Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Επιστημονική, Τεχνική και Οικονομική Επιτροπή για τη Μεσόγειο Αλιείας (ΕΤΟΕΑ). 2015 αξιολογήση Μέρος 1 (ΕΤΟΕΑ-15-11). ΕΤΟΕΑ - Ευρωπαϊκή Επιτροπή

Επιστημονική, Τεχνική και Οικονομική Επιτροπή Αλιείας (ΕΤΟΕΑ). 2015 αλιείας στη Μεσόγειο Εκτιμήσεις Μέρος 2 (ΕΤΟΕΑ-15-06). ΕΤΟΕΑ - Ευρωπαϊκή Επιτροπή